

MODUŁ III

**Zdzisława Stanulewicz
Tadeusz Marciszewski
Marek Gąsiorowski
Mieczysław Czyż**

**Zagrożenia
i profilaktyka
w środowisku pracy**

MODUŁ III

TEMAT:

Zagrożenia i profilaktyka w środowisku pracy

PRZEZNACZONY DLA:

uczniów szkół ponadgimnazjalnych w ramach przedmiotu „Kultura bezpieczeństwa”

CZAS REALIZACJI:

10 godzin lekcyjnych

POZIOM WIEDZY POCZĄTKOWEJ:

wiedza i umiejętności z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjalnej oraz doświadczenia życiowe

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- slajdy
- karty ćwiczeń

CELE EDUKACYJNE OGÓLNE:

W wyniku zorganizowanego procesu nauczania-uczenia się uczeń powinien:

- rozpoznawać czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy oraz umieć zidentyfikować źródła tych czynników,
- potrafić wymienić metody likwidacji lub ograniczania wpływu tych czynników,
- wiedzieć, jak ocenić ryzyko zawodowe na stanowisku pracy,
- rozróżniać środki ochrony indywidualnej i znać ich przeznaczenie.

SPIS JEDNOSTEK TEMATYCZNYCH:

1. Czynniki występujące w środowisku pracy
2. Zagrożenia od urządzeń elektrycznych
3. Oświetlenie pomieszczeń i stanowisk pracy. Promieniowanie
4. Drgania mechaniczne - wibracje. Hałas w środowisku pracy
5. Zagrożenia czynnikami chemicznymi w środowisku pracy i profilaktyka
6. Zagrożenia czynnikami biologicznymi w środowisku pracy
7. Czynniki psychofizyczne w środowisku pracy
8. Ocena ryzyka zawodowego na stanowisku pracy
9. Środki ochrony indywidualnej

LITERATURA:

1. Rączkowski B.: BHP w praktyce. ODDK Gdańsk 2009.
2. Zagrożenia mechaniczne. CIOP - PIB, Warszawa 2013.
3. Uczciwek T.: Dozór i eksploatacja instalacji oraz urządzeń elektroenergetycznych. Poradnik szkoleniowy. COSTiW SEP, Warszawa 2007.
4. Energia elektryczna i elektryczność statyczna. CIOP - PIB, Warszawa 2015.
5. Buuehl R., Majak A., Seferna J., Strużyna J.: Porażenia i oparzenia prądem i łukiem elektrycznym. Etiologia i pomoc przedlekarska. WNT, Warszawa 1993.
6. Oświetlenie pomieszczeń i stanowisk pracy. CIOP - PIB, Warszawa 2015.
7. Zagrożenia elektromagnetyczne. CIOP - PIB, Warszawa 2013.
8. Hałas. CIOP - PIB, Warszawa 2015.
9. Drgania mechaniczne. CIOP - PIB, Warszawa 2016.
10. Koradecka D.: Bezpieczeństwo i higiena pracy. CIOP-PIB, Warszawa 2008.
11. Kodeks pracy i inne akty prawne.
12. Czynniki zagrożeń biologicznych w środowisku pracy. CIOP - PIB, Warszawa 2015.
13. Psychofizjologiczne problemy człowieka w środowisku pracy. CIOP - PIB, Warszawa 2015.
14. Zarządzanie bezpieczeństwem pracy i ryzykiem. CIOP - PIB, Warszawa 2015.
15. Ocena ryzyka zawodowego na stanowisku spawacza elektrycznego. ODiDK, Gdańsk 2000.
16. Środki ochrony indywidualnej. CIOP - PIB, Warszawa, 2016.